

أصول العقيدة - نبالي

ईस्लामी आस्थाको असूल

جمعية الدعوة بالزلفي

جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي

هاتف: ٤٢٣٤٤٦٦، فاكس: ٤٢٣٤٤٧٧، ٠١٦

189

أصول العقيدة - نيبالي

इस्लामी आस्थाको असूल

جمعية الدعوة والإرشاد ونوعية الجاليات في الزلفي

Tel: 966 164234466 - Fax: 966 164234477

أصول العقيدة

أعدّه وترجمه إلي اللغة النيبالية
جمعية الدعوة والإرشاد و توعية الجاليات بالزلفي
الطبعة الثانية 8 / 1442 هـ

شعبة توعية الجاليات بالزلفي 1433 هـ

ح

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

شعبة توعية الجاليات بالزلفي

أصول العقيدة / شعبة توعية الجاليات بالزلفي
1433 هـ

39 ص : 12 × 17 سم

ردمك : 4 - 30 - 8013 - 603 - 978

(النص باللغة النيبالية)

1- العقيدة الإسلامية أ - العنوان

1433 / 8523

ديوي 240

رقم الإيداع : 1433 / 8523

ردمك : 4 - 30 - 8013 - 603 - 978

أصول العقيدة आस्थाको असूल

तौहीद (एकेश्वरवाद) र त्यसको प्रकारहरु

तौहीद कसलाई भनिन्छ ?

अल्लाह तआलाले जुन कार्यहरु आफु लागी खास गर्नु भएको छ, र हरेक प्रकारको उपासना अराधना भक्ति र पूजापाठ जुन अल्लाहले आफु लागी अनिवार्य गर्नु भएको छ, ती सबैमा अल्लाह लाई एक मान्नु यसैलाई तौहिद भनिन्छ, तौहीद (अल्लाह लाई एक मान्नु) यो अल्लाहको सम्पूर्ण आदेशहरु मध्ये सबैभन्दा ठुलो आदेश हो, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ الذاريات ٥٦

मैले दानव र मानवहरुलाई मात्र आफ्नो उपासनाको लागि सृष्टि गरेको छु । र अर्को ठाउँमा भन्नु भएको छ :

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ النساء: ٣٦

अल्लाह कै उपासना गर्नु र उहाँको साथमा अरु कसैलाई साभेदार नबनाउनु ।

तौहीद (एकेश्वरवाद) लाई तीन भागमा भिवाजित गरिएको छ,

(१) तौहीदे रुबूबियत (प्रभुत्वमा एकत्व)

(२) तौहीदे उलूहियत (पूज्यमा एकत्व)

(३) तौहीदे अस्मा व सिफात (काम र गुणहरु बारे अल्लाहको एकत्व)

सर्व प्रथम तौहीदे रुबूबियत तौहीदे रुबूबियत यसको अर्थ हुन्छ,

सृष्टि र संसारको हरेक शासनमा अल्लाहलाई एक मान्नु र यो विश्वास राख्नु कि जीविका र आहार प्रदान गर्नुको मालिक अल्लाह नै हुनुहुन्छ, र जीवन र मृत्यु सबै उहाँकै हातमा छ, धरति र आकाशको सबै स्वामिकता उहाँकै हातमा छ, र सुर्य चन्द्रमा आगो पानी हावा सबै उहाँकै आज्ञाको अधीन छन् ।
अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآنِي ﴾

تُوْفُكُونَ ﴿ فاطر: ३

के अल्लाह बाहेक अरु कोही सृष्टिकर्ता छ, जसले तपाईंहरूलाई आकाश र धरतिबाट जीविका प्रदान गरिरहेका छन्? अल्लाह बाहेक अरु कोही सत्य पूज्य छैन, त्यसो भए तपाईंहरू कता मार्ग विचलित भइ रहेका छौं ? र अर्को ठाउँमा भन्नु भएको छ :

﴿ تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿ الملك: १

त्यो जसको हातमा राज्यसत्ता छ, धेरै उन्नतिपूर्ण र बरकतवाला हुनुहुन्छ र हरेक कुरा माथि सामर्थ्यवान हुनुहुन्छ ।
अल्लाहको सत्ता र शासन चाहिं संसारको सबै वस्तु माथि लागु हुन्छ, उहाँले जस्तो र जसरी चाहनु हुन्छ, भने त्यस्तो आदेश जारी गर्नुहुन्छ, सम्पूर्ण सृष्टिमा मात्र अल्लाहको आदेश चलिरहेको छ, संसारको सबै वस्तु अल्लाहको आज्ञाको अधीन छन् । अल्लाह तआला ले भन्नु भएको छ :

﴿ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿ الأعراف: ०६

सम्पूर्ण सृष्टि उहाँकै हो र आदेश पनि उहाँकै चल्छ, अल्लाह सर्वगुण सम्पन्न हुनुहुन्छ, उनी सबै ब्रहमाण्डको पालनकर्ता हुन ।

तौहीदको यस प्रकारलाई लगभग सम्पूर्ण मानिसहरुले मान्ने गर्छन्, मात्र थोरै मानिसहरुले नकारेका छन्, त्यो पनि भित्र मनले होइन बरु मुखले मात्र नकारेका छन्, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ:

﴿وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا﴾ النمل: १६

उनीहरुले अत्याचार र घमण्डको कारण इन्कार गरे जबकि उनीहरुको हृदयले त विश्वास गरिसकेको थियो ।

तर मात्र यस तौहीद माथि विश्वास राखेर कुनै फायदा हुँदैन, जस्तो कि रसूल सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लमको युगमा काफिर र मुशरिकहरुलाई यसको केही पनि फायदा भएन । अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ:

﴿وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ

فَأَنى يُؤْفَكُونَ﴾ العنكبوت: ६१

यदि तपाईंले उनीहरुसित सोध्नु हुन्छ, कि आकाश र धरतिलाई कसले सृष्टि गर्नु भएको छ, र सुर्य र चंद्रमालाई कसले निर्धारित काममा लगाउनु भएको छ ? त उनीहरुले पक्कै भन्नै छन् कि अल्लाहले नै गर्नु भएको छ, फेरि उनीहरु कता विमुख भई जाँदैछन् ।

अल्लाहलाई सृष्टिकर्ता पालनकर्ता मान्नुको साथ साथै तौहीदको अर्को भागहरु माथी पनि विश्वास राख्नु पर्छ,

दोश्रो : तौहीदे उलूहियत, (पूज्यमा एकत्व)

अर्थात : यो विश्वास राख्नु कि हरेक प्रकारको उपासना अराधना भक्ति र पूजापाठ मात्र एक अल्लाहको लागि गर्नु पर्छ, र उहाँको भक्ति र पूजापाठमा अरु कसैलाई साभेदार बनाउनु हुँदैन, तौहीदको सबै प्रकारहरु मध्ये यही तौहीद सबैभन्दा उत्तम

र अधिक महत्वपूर्ण छ, यसैको लागि अल्लाहले सम्पूर्ण मानवजाति र सृष्टिको रचना गर्नु भएको छ, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ الذاريات: ७६

मैले जिन्न र मानिसहरुलाई मात्र आफ्नो उपासनाको लागि सृष्टि गरेका छौं । अल्लाहले यसैको लागि सन्देशहरु पठाउनु भएका छन् र यसैका लागि ग्रन्थहरु पनि अवतरित गरेका छन्, ताकि सम्पूर्ण मानिसहरु मात्र एक अल्लाहको उपासना गरुन र अल्लाह बाहेक अरु सबै भूटा पूज्यहरु लाई त्यागुन, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾ الأنبياء: २०

जुन सन्देशहरुलाई पनि हामीले तपाईं भन्दा पहिले पठाउँ, तिनीहरुलाई यही सन्देश दियौं कि म बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन, तसर्थ तिमी सबै मेरो उपासना गर ।

जब सन्देशहरुले यस तौहीद तर्फ बोलाउनु भयो त काफिर र मुशरिकहरुले नकारि दिए र एक अल्लाहको पूजा र उपासना गरेनन्, त्यसै कारण तिनीहरु पथभ्रष्ट र क्षतिग्रस्त भए : अल्लाह तआलाले भन्नु हुन्छ:

﴿قَالُوا أَجِئْنَا لِنُعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا﴾

तिनीहरुले भन्न थाले, के तपाईं हामीतिर यस कारणले आउनुभएको छ कि हामी एउटै अल्लाहको पूजा गर्न थालौं र जसलाई हाम्रा पूर्वजहरुले पूज्दै आएका छन् तिनीहरुलाई छाडि दिऔं?

तसर्थ कुनै किसिमको उपासना अराधना भक्ति र पूजापाठ अल्लाह बाहेक अरु कसैको लागि कहिल्यै पनि जायज हुदैन, नत कुनै

देवदुतको लागि, न कुनै सन्देष्टाको लागि, न कुनै ऋषि मुनीको लागि, न अरु कसैको लागि, किन भने उपासना चाहिँ मात्र एउटै अल्लाहको लागि हुनु पर्छ ।

तेश्रो : तौहीदे अस्मा व सिफात (काम र गुणहरु बरे अल्लाहको एकत्व)

अल्लाह तआलाले आफ्नो जुन नाम राख्नु भएको छ, र आफ्नो जुन महान गुण र विशेषताहरु बताउनु भएको छ, वा अल्लाहको सन्देष्टा मुहम्मद ﷺ ले अल्लाहको जुन नाम, र महान र सर्वतम गुण र विशेषताहरु को व्याख्या गरेका छन्,

ति सबै नाम र गुणहरु माथि यस्तो विश्वास राख्नु जस्तो अल्लाहको लागि उचित सुहाँदो र उप्युक्त छ, कुनै किसिमको हेरफेर परिवर्तन र अदलाबदली अथवा घटथप नगर्नु, तिनीहरु लाई न नकारनु, नत आफ्नो मनमानी तपसिल र विवरण स्पष्ट गर्नु, त्यस्तै अल्लाहका गुण र विशेषताहरुलाई मानिसहरुको गुण र विशेषताहरु जस्तै न सम्झनु, नत ति गुणहरुको उदाहरण प्रस्तुत गर्नु,

र यो मान्नु कि ति नाम र गुणहरु मात्र नमुना होइनन् बरु वासतवित्ता माथि आधारित छन्, र जुन कुराहरुलाई अल्लाहले आफु प्रति मनाही गरेका छन् वा उहाँको सन्देष्टा मुहम्मद ﷺ ले मनाही गरेका छन् त्यसलाई न मान्नु, र जुन कुराहरुको बारेमा मनाही भएको छैन र पुष्टि पनि भएको छैन भने त्यस बारे चुपलागेर बस्नु, त्यसमा हस्तछेप नगर्नु नत त्यसलाई स्वीकारनु नत नकारनु ।

पवित्र नामहरुको उदाहरण अल्लाहले आफ्नो एउटा नाम (*अल्हैय-ल-कैयम*) राख्नु भएको छ, यसो भए अल्लाहको नाम मध्ये एउटा नाम (*अल्हैय*) हो भन्ने कुरामा विश्वास राख्नु जरुरी हुन्छ,

र यस नाममा जुन प्रकारको गुण र विशेषताहरु छन त्यस माथि पनि विश्वास राख्नु जरुरी हुन्छ, र यसको अर्थ हो- "यस्तो परिपूर्ण जीवन जसको शुरुवात पनि छैन र अन्त पनि छैन ।

त्यस्तै अल्लाहले आफ्नो एउटा नाम (अरसामी) राख्नु भएको छ, तसर्थ अल्लाहको नाम मध्ये एउटा नाम (अरसामी) हो भने कुरामा विश्वास राख्नु जरुरि हुन्छ, र साथै यो अल्लाहको एउटा विशेषता र गुण पनि हो जसको अर्थ हुन्छ "सतोदाला" ।

विशेषता र गुणको उदाहरण अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿ وَقَالَتِ الْيَهُودُ يُدُّ اللَّهُ مَغْلُوبَةً غَلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ
يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ ﴾ المائدة ٦٤

यहुदीले भने कि अल्लाहको हात बाँधिएको छ, तर वास्तवमा तिनीहरुकै हात बाँधिएको छ, यस भनाइको कारण तिनीहरु तिरस्कृत भए, वरु अल्लाहको दुवै हात खुल्ला छन्, जुन किसिमबाट जसरि चाहन्छन र जति चाहन्छन खर्च गर्दछन् ।

यहाँ अल्लाहले आफु प्रति आफ्नो दुवै हात प्रमाणित गर्नु भएको को छ जसको विशेषता यो हो कि त्यो उपहार र पुरस्कारको लागि खोलिएका छन्, तसर्थ उपहार र पुरस्कारको लागि खोलिएको अल्लाहको दुइवटा हात हो भन्ने कुरा माथि विश्वास राख्नु पर्छ, तर त्यसको कैफियत कस्तो छ बारे भन्नु र सोच्नु मनाही गरिएको छ, र यो पनि भन्नु मिलदैन कि अल्लाहको हात मानिसहरुको हात जस्तै छ, किनकि अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ:

﴿ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴾ الشورى: ١١

उहाँ जस्तो कुनै कुरा छैन र उहाँले सुनिरहेका छन् र हेरिरहेका छन् । तौहीदको यस प्रकार बारे संक्षिप्त कुरा यो हो, कि अल्लाहले आफु प्रति जुन कुराहरुलाई प्रमाणित गर्नु भएको छ, वा मुहम्मद ﷺ ले

जुन कुराहरु लाई अल्लाह प्रति प्रमाणित गरेका छन् ती कुराहरुलाई हामी अनिवार्य रूपले मानौं, र जुन कुराहरुलाई अल्लाहले आफु प्रति मनाही गरेका छन् वा मुहम्मद ﷺ ले जुन कुराहरुलाई अल्लाह प्रति मनाही गरेका छन् ती कुराहरुलाई हामी अनिवार्य रूपले नकारौं, र त्यस माथी आस्था र विश्वास पनि राखौं र कुनै किसिमको हेरफेर, परिवर्तन, वा घटथप नगर्नु, नत आफ्नो मनमानी तपसिल र विवरण स्पष्ट गर्नु, साथै अल्लाहका गुण र विशेषताहरु लाई मानिसहरु को गुण र विशेषता जस्तै नबुझ्नु, नत तिनीहरुको उदाहरण प्रस्तुत गर्नु न इनकार गर्नु, र जुन कुराहरुबाट मनाही गरिएको छैन र प्रमाणित पनि भएको छैन भने त्यस बारे चुपलागेर बस्नु ।

तसर्थ यस पाठ बाट हामीहरु लाई यो थाहा भयो कि एकेश्वरवादको अर्थ यो हो कि सृष्टिकर्ता र पालनकर्ता मात्र एउटै अल्लाह नै हुन र हरेक प्रकारको उपासना अराधना भक्ति र पूजापाठ मात्र एक अल्लाहको लागी हुनु पर्यो र अल्लाहको काम र गुण र विशेषताहरु मा उहाँ को कोही पनि साभेदार र सहभागी छैन ।

र हामी लाई यो पनि थाहा भयो कि एकेश्वरवाद लाई तीन भागमा भिवाजित गरिएको छ ।

तौहीदे उलूहियत : अर्थात अल्लाह नै सबै ब्रम्हाण्डको सृष्टिकर्ता पालनकर्ता र रचयता हुन

तौहीदे रुबूबियत : अर्थात अल्लाहको लागी नै हरेक प्रकारको उपासना अराधना भक्ति र पूजापाठ हुनु पर्छ उहाँ बाहेक अरु कोही पनि सत्य पूज्य र सत्य उपास्य छैन

तौहीदे अस्मा व सिफात : अर्थात कि अल्लाहले आफु प्रति जुन कुराहरुलाई प्रमाणित गर्नु भएका छन्, वा मुहम्मद ﷺ ले जुन

कुराहरुलाई अल्लाह प्रति प्रमाणित गरेका छन् ती कुराहरुलाई हामी अनिवार्य रूपले मानौं, र जुन कुराहरुलाई अल्लाहले आफु प्रति मनाही गरेका छन् वा मुहम्मद ﷺ ले जुन कुराहरुलाई अल्लाह प्रति मनाही गरेका छन् ती कुराहरुलाई हामी अनिवार्य रूपले छाडि दियौं र जुन कुराहरुमा केही प्रमाणित भएको छैन त्यसमा हामी पनि चुप लागेर बसौं ।

लाइलाह इल्लल्लाहको अर्थ र त्यसको व्याख्या

लाइलाह इल्लल्लाह इस्लामको जग र बुनियाद हो, इस्लाममा यसको धेरै ठूलो र उच्च स्थान छ, यही इस्लामको प्रथम आधार पनि हो र ईमानको अनेकौं भागहरु मध्ये सबै भन्दा ठूलो भाग हो, यसको गवाही, र अर्थको ज्ञान र यसको अनुकूल कर्तव्य गरेपछि मात्र कुनै कार्य स्वीकार हुन्छ ।

यसको अर्थ हो, अल्लाह बाहेक कोही सत्य उपास्य छैन, र यस बाहेक अरु सबै अर्थ गलत छन् जस्तो कि सृष्टिकर्ता मात्र अल्लाह हुन, वा अल्लाह बाहेक अरु कसैमा रचना गर्ने शक्ति छैन, वा अल्लाह बाहेक अरु कोही उपस्थित छैन, किन भने यसमा मात्र तौहीदे रुबूबियतको अर्थ स्पष्ट हुन्छ, र तौहीद उलूहियतको त चर्चा पनि हुदैन जबकि यस शब्दको बुनियादी र वास्तविक अर्थ हो तौहीदे उलूहियत अर्थात पूज्यमा एकत्व ।

लाइलाह इल्लल्लाह, यस शब्दमा दुई भाग छन् :

१ - नकारात्मक, यो (लाइलाह) मा छ, अर्थात कोही पूजा योग्य छैन ।

२ - सकारात्मक, यो (इल्लल्लाह) मा छ, अर्थात पूजा योग्य मात्र अल्लाह छन ।

तसर्थ उपासना चाहिं मात्र अल्लाहको लागि हुनु पर्छ, अरु कसैको लागि कुनै प्रकारको उपासना जायज हुदैन, र जुन व्यक्ति पनि यस शब्द लाई भन्छ, र यसको अर्थ बुझ्छ, र यसको अनुकूल कर्तव्य गर्छ, अर्थात शिर्कलाई त्यगेर तौहीदलाई स्वीकार गरि लिन्छ, र त्यस माथि ठोस विश्वास राख्दछ, भने मात्र त्यो व्यक्ति नै वासतवमा मुस्लिम र सदाचारी हुन्छ, र जसले यस कलमा लाई पढेर यसै अनुसार कर्तव्य पनि गर्छ, तर भित्र मनमा विश्वास हुदैन भने त्यो मोनाफिक र कपटी हुनेछ, र जसले इनकार गर्छ अल्लाहको साथमा अरु कसै लाई सहभागी बनाउँछ, भने त्यो आफ्नो मुखले यस कलमा लाई भने पछि पनि वास्तवमा त्यो मुशिरक र काफिर नै हुनेछ ।

लाइलाह इल्लल्लाहको प्रधानता र बिशेषता

यस शब्दमा धेरै गुण र विशेषताहरु छन्, त्यस मध्ये केहि यस प्रकार छन् :

१ - तौहीदलाई स्वीकारे पछि, यदि कुनै व्यक्तिले नरकको सजाय पाउँछ, भने सधैँ त्यहाँ बसदैन, बरु एक दिन अवश्य त्यो नरक बाट बाहिर आउने छ, हदीसमा छ, रसूल ﷺ ले भन्नु भएको छ,

﴿يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْ شَعِيرَةٍ مِنْ حَيْرٍ، وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْ بَرَّةٍ مِنْ حَيْرٍ، وَيَخْرُجُ مِنَ

النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْ ذَرَّةً مِنْ حَيْرٍ﴾

जसले लाइलाह इल्लल्लाह भनेको छ, र हृदयमा जौको दाना बराबर पनि भलाइ छ, भने त्यो नरकबाट बाहिर हुन्छ, र जसले लाइलाह इल्लल्लाह भनेको छ, र हृदयमा गहुँको दाना बराबर पनि ईमान छ, भने त्यो नरकबाट बाहिर हुन्छ, र जसले लाइलाह

इल्लल्लाह भनेको छ, र हृदयमा कण बराबर पनि भलाइ छ भने त्यो नरकबाट बाहिर हुन्छ। (बुखारी- ४४, मुस्लिम, १९३)

२ - यसै कारणले जिन्न र मानिसहरूको सृष्टि भएको छ अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ الذاریات ५६

मैले जिन्न र मानिसहरूलाई मात्र आफ्नो उपासनाको लागि सृष्टि गरेको छु।

३ - सबै सन्देष्टाहरू पनि यसै कारण आए, र ग्रन्थहरू पनि यसै कारण अवतरित भयो, अल्लाह तआलाले भन्नु हुन्छन:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾ الأنبياء २०

जुन सन्देष्टाहरूलाई पनि हामीले तपाईं भन्दा अगाडि पठायौं, तिनीहरूलाई मात्र यही सन्देश पठायौं कि म बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन, तसर्थ तिमी सबै मेरो उपासना गर।

४ - सन्देष्टाहरूको निमंत्रणको साँचो पनि यही हो, सर्वप्रथम सबैले यसै तिर बोलाउनु भयो, र सबैले अ-आफ्ना अनुयाई र समाजलाई यही भन्नु भयो :

﴿يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾

हे मेरो समुदायका मानिसहरू, अल्लाहको उपासना गर उहाँ बाहेक अरु कोही सत्य पूज्य छैन।

लाइलाह इल्लल्लाहको शर्तहरू

लाइलाह इल्लल्लाहको सातवटा शर्तहरू छन्, जुन सबैलाई मान्नु अनिवार्य हुन्छ, र एउटाको पनि विरोध गरेमा मानिस सदाचारी हुन सक्दैन त्यो यस प्रकार छन :

१ - ज्ञान : अर्थको ज्ञान र त्यस अनुसार कर्तव्य, अर्थात यदि मान्छेलाई यस कुराको ज्ञान भइसक्यो कि अल्लाह नै पूजायोग्य छैन र उहाँ बाहेक अरु कसैको उपासना जायज छैन भने उसलाई वास्तवमा यस शब्दको ज्ञान भइसक्यो, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ محمد १९

यसको ज्ञान राख्नुस कि अल्लाह बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन ।
उसमान رضي الله عنه को हदीसमा छ कि नबी صلى الله عليه وسلم ले भन्नु भयो

﴿مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، دَخَلَ الْجَنَّةَ﴾

जसले यो जान्दछ कि अल्लाह बाहेक अरु कोही पूजा योग्य छैन र यसै अवस्थामा त्यसको मृत्यु हुन्छ भने त्यो स्वर्गमा जानेछ (सही मुस्लिम २६) ।

२ - ठोस विश्वास : परिपूर्ण विश्वास र मनको सन्तुष्टि समेत कुनै प्रकारको संदेह नगरि लाइलाह इल्लल्लाह लाई भन्नु, अल्लाह तआलाले भन्नु भयो:

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا﴾

ती मानिसहरु नै मोमिन हुन् जुन अल्लाह र उसको रसूलमाथि ईमान ल्याई त्यस प्रति कुनै किसिमको शंका र संदेह गर्दैनन् ।
अबूहुरैरह رضي الله عنه को हदीसमा छ कि रसूल صلى الله عليه وسلم ले भन्नु भयो

﴿أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ، لَا يَلْقَى اللَّهُ بِهِمَا عَبْدٌ غَيْرَ شَاكٍّ فِيهَا، إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ﴾

जुन सुकै व्यक्तिले कुनै शंका र संदेहको बिना यो गवाही दिन्छ कि अल्लाह बाहेक अरु कोही पूज्य छैन र म अल्लाहको रसूल

र सन्देष्टा छु र यसै अवस्थामा अल्लाह सँग भेटने छ, भन्ने त्यो स्वर्गमा जाने छ । (मुस्लिम-२७)

३ - स्वीकार गर्नु : अर्थात यस शब्दमा जति कुराहरु पाइन्छ, त्यो सबैलाई भित्री मनले पनि र मुखले पनि स्वीकार गर्नु, जुन घटनाहरुको बारेमा बताइएको छ, त्यस माथि विश्वास राख्नु, र रसूल ﷺ को तर्फबाट आएको हरेक कुरा माथी ईमान ल्याउनु, र एउटा कुरालाई पनि न नकारनु, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿أَمِنَ الرَّسُولُ بِنَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ

بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿البقرة २८०﴾

रसूलले त्यो कुरामा ईमान ल्याउनु भयो जुन उनी माथि अल्लाहको तर्फबाट अवतरित भयो र मोमिनहरुले पनि ईमान ल्याए,

यिनीहरु सबै अल्लाह, अल्लाहको दूत, र उहाँको किताब, र उहाँको सन्देष्टाहरु माथि ईमान ल्याउनु भयो, हामी अल्लाहको सन्देष्टाहरु मध्ये कसैको बीचमा भेदभावको व्यवहार गर्दैनौं, र उनीहरुले भने कि हामीले सुन्यौं र मान्यौं हे हाम्रो पालनकर्ता, हामीले क्षमाको लागि प्रार्थना गर्दछौं, र तपाईं कहाँ नै फर्केर जानु छ ।

विरोधी र अस्वीकार गर्नेवालाहरु मध्ये त्यो पनि घोषित हुन्छ, जुन इस्लामको कुनै नियम र सजायहरु माथि असहमति र आपत्ति जनाउँछ, वा त्यसको बहिस्कार गर्छ, जस्तो कि धेरै व्यक्तिहरुले चोरीको सजाय, व्यभिचारको सजाय, एक भन्दा अधिक विवाह, र मृत्यु पछि, त्यसको सम्पत्ति विभाजित गर्ने

जस्तो इस्लामी नियमहरुको विरोध गरेका छन्, अल्लाह तआलाले भन्नु भयो:

﴿ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُمْمِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ ﴾

مِنْ أَمْرِهِمْ ﴿ الْأَحْزَاب: ३६

जब अल्लाह र उसको रसूलले कुनै कुराको फैसला निर्धारित गरिदिन्छ भने कुनै मोमिन पुरुष र मोमिन महिलालाई त्यसमा कुनै हक र अधिकार बाँकी रहदैन।

४ - अनुसरण र आत्मसमर्पण : अर्थात आज्ञाकारी बन्नु लाइलाह इल्लल्लाहको अर्थ बुझ्नु ।

स्वीकार र अनुसरणमा अन्तर चाहिँ मात्र यति छ कि त्यसको वासतवित्कालाई मानेर बयान गर्नुलाई स्वीकार भनिन्छ, जब कि अनुसरणको अर्थ हुन्छ आज्ञाकारी बन्नु, र त्यसै अनुकुल जीवन बिताउनु, अल्लाह र अल्लाहको रसूलको चाहनामा आफ्नो चाहना लाई समर्पित गरि दिनु ।

तसर्थ यदि कसैलाई लाइलाह इल्लल्लाहको अर्थको ज्ञान भयो, विश्वास पनि भयो, र त्यसलाई स्वीकार पनि गर्यो तर त्यसको आज्ञा पालन गरेन र त्यस मार्फत जीवन बेयतीत गरेन भने उसले अनुसरणको शर्तलाई पुरा गरेको छैन, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوهُ ﴾ الزمر: ०६

कि आफ्नो पालनकर्ता तिर प्रवृत्त गरि जानु र उहाँकै आज्ञापालन गर्नु ।

अर्को ठाउँमा अल्लाहले भन्नु भएको छ :

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي

أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾

तपाईंको पालनकर्ताको कसम छ कि यिनीहरु जब सम्म आफ्नो सम्पूर्ण विवादमा तपाइलाई इन्साफकर्ता र न्यायधीस मान्दैनन् र तपाईंले गरेको निर्णयप्रति हृदयमा कुनै संकुचित विचार नराखि प्रसन्नतापूर्वक त्यसलाई स्वीकार गर्दैनन् भने तब सम्म मोमिन हुने वाला छैनन् ।

५ - सत्यता र सच्चाई : आफ्नो इमानमा सत्यवादी, र आफ्नो आस्थामा सच्चा हुनु, अल्लाह तआलाले भन्नु भयो:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾

हे ईमानवालाहरु, अल्लाह सँग डर मान्ने गर, र सच्चाहरुको सँगत गर ।

रसूल ﷺ ले भन्नु भयो «जुन सुकै व्यक्तिले सही मनले यो गवाही दिन्छ, कि अल्लाह बाहेक कोही पूज्य छैन भने त्यो स्वर्गमा जान्छ» (यस हदीसलाई अहमदले बयान गरेका छन र अल्लमा अलबानीले सही बताएका छन) तसर्थ यदि कोही मुखले गवाही दिइरहेको छ तर भित्री मनले विरोध गरिरहेको छ भने त्यो मुक्ति पाउदैन बरु त्यो कपटी र मोनाफिकको संख्यामा उल्लेख हुन्छ ।

सच्चाइको विरोध मध्ये यो पनि हो कि रसूल ﷺ को तर्फबाट आएको सबै कुराहरुलाई नकारने वा मात्र केही खास कुराहरुलाई नकारने, किन भने अल्लाहले उहाँको आज्ञा पालन गर्ने आदेश

दिनु भएको छ, र साथै उहाँको अनुसरणलाई आफ्नो अनुसरण सँग जोड्नु भएको छ, अल्लाहले भन्नु भएको छ :

﴿ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ﴾ النور: ०६

हे नबी तपाईं भनिदिनुस कि अल्लाहको आज्ञा पालन गर्नु र रसूलको आज्ञा पालन गर्नु ।

६- शुद्धता : शुद्ध मनले आफ्नो कर्मलाई शिर्कको मिश्रणबाट बचाएर सफा राख्नु, अर्थात् मान्छेको सबै कर्म र सबै कार्यहरु मात्र एक अल्लाहको लागि र उहाँको खुशी प्राप्तिको लागि होस, त्यसमा देखावा, र निजी फायदा, अथवा अरु कुनै खास प्रकारको चाहना र लालसाको मिश्रण पनि नहोस, नत कुनै व्यक्ति, र कुनै धर्म वा कुनै व्यक्तिको प्रेममा होस, बरु मात्र अल्लाहको खुशी र प्रलोकमा सफलता प्राप्त गर्नको लागि होस, र कुनै व्यक्ति सँग प्रतिफल र धन्यवाद पाउने आशा पनि नलिइएको होस, अल्लाह

तआलाले भन्नु भयो: ﴿ أَلَا اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ ﴾ الزمر: ३

खबरदार ! उपासना खास अल्लाह कै लागि हो ।

अर्को ठाउँमा अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ﴾ البينة: ०

उनीहरुलाई मात्र यही आदेश दिइएको थियो कि निष्ठापूर्वक अल्लाहको उपासना गरुन र एकाग्र भएर उसैकोलागि धर्मलाई शुद्ध राख्नु ।

बुखारी र मुस्लिमको हदीसमा छ, ईतबान ﷺ को वृत्तांत हो कि रसूल ﷺ ले भन्नु भयो

﴿ فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ حَرَّمَ عَلَى النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، يَتَّبِعِي بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ ﴾

अल्लाहले नरक माथि त्यस व्यक्ति लाई बर्जित गरिसकेका छन जुन व्यक्तिले मात्र अल्लाहको खुशीको लागि लाइलाह इल्लल्लाहको गवाही दिएको छ » (बुखारी - ४२५, मुस्लिम , ३३)

७ - प्रेम : लाइलाह इल्लल्लाह : यस शब्द, र यसको अर्थ, र यसको लागि अनिवार्य कुराहरु प्रति प्रेमको भावना उतपन्न गर्ने, अर्थात अल्लाह र रसूल ﷺ सँग प्रेम गर्ने उहाँको प्रेम चाहिं सबै प्रकारको प्रेम भन्दा माथि राख्ने, र प्रेमको शर्त र त्यसको लागि अनिवार्य कुराहरुलाई पुरा गर्ने, अल्लाह सँग प्रेम गर्नका साथ साथै महानता, आदर, डर, र आशाको भावना पनि राख्ने, र जुन कुराहरुसित अल्लाहले घृणा गर्नु हुन्छ भने त्योसित घृणा गर्ने,

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ حُبِّهِمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى

الْمُؤْمِنِينَ أَعْرَءَ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ۗ الْمَائِدَةُ: ५४

हे ईमान ल्याएका मानिसहरु, यदि तिमीहरु मध्ये कोही आफ्नो धर्मबाट विमुख भइहाल्छ भने अल्लाहले यस्ता मानिसहरुको सृष्टि गर्नेछन जसलाई अल्लाले माया गर्नेछन र तिनीहरुले पनि अल्लाहलाई माया गर्नेछन् । तिनीहरु मोमिन सँग नमीको व्यवहार गर्नेछन र नासतिक सँग कठोरताको, अल्लाहको मार्गमा जिहाद (धर्म युद्ध) गर्ने छन र कुनै तिरस्कृत मानिसको तिरस्कारको वासता गर्ने छैनन् ।

मुहम्मदुर रसूलुल्लाहको अर्थ

मुखले र मनले यो स्वीकार गर्ने कि उहाँ चाहिं सबै संसारको लागी अल्लाहको तरफ बाट पठाइएको सन्देशको र सेवक हुन, यसै अनुसार कर्तव्य गर्ने, उहाँको आदेशको पालन गर्ने, उहाँले बताएको कुराहरु माथि विश्वास राख्ने, उहाँले रोकेको

कुराहरुबाट रुकिहाल्ने, र उहाँले बताएको विधि अनुसार अल्लाहको उपासना गर्ने ।

मुहम्मदु-र-रसूलुल्लाहमा दुइभाग छन्, एउटा अल्लाहको सेवक (अब्दुहु) र अर्को अल्लाहको सन्देश (रसूलुहु) यो दुवैभागले उहाँको हक अधिकारमा भइरहेको हरेक प्रकारको घटथपलाई बहिस्कार गरिरहेका छन्, किन भने उनी त अल्लाहको सेवक र सन्देश हुनुहुन्छ, र यो दुवै गुणको माध्यमले उनी सबभन्दा महान व्यक्ति हुनुहुन्छ, अब्दको अर्थ हो पूजा गर्नेवाला भक्त अर्थात् उनी एउटा मनुष्य हुन, उहाँको सृष्टि पनि उसैबाट भएको छ, जसबाट सबै मानवजातिको सृष्टि भएको छ, संसारिक परम्परा अनुसार उहाँ माथि पनि त्यही नियमहरु लागु हुन्छन् जुन सबै मानिसहरु माथि लागु हुन्छ, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ الكهف: ११०

तपाईं भनिदिनुस कि म त तिमीहरु जस्तै एउटा मानिस हुँ ।
अर्को ठाउँमा भन्नु भयो:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا الْكُفَّ: १

सबै प्रशंसाहरु अल्लाहको लागि नै छन् जसले आफ्ना भक्त माथि कित्ताव अवतरित गर्नु भयो र यसमा कुनै प्रकारको त्रुटि छैन ।

रसूलको अर्थ हो «*शुभ सतक सातधान गर्नुवाला र अल्लाहताफ तोलाउनको लागि मानिसहरु तिर पढाइएको व्यक्ति*» यो दुवै गुणको गवाहीको अर्थ यो हो कि उहाँको हकमा कुनै प्रकारको घटथपलाई स्वीकार न गर्ने, जस्तो कि इस्लामको दावी गर्नेवाला धेरै व्यक्तिहरुले उहाँको जायज हक भन्दा अधिक हक दिएर सिमा उल्लंघन गरिरहेका छन् यहाँ सम्म कि सेवकको स्थानबाट

उठाएर पूज्यको स्थान दिइसकेका छन्, तसर्थ अल्लाहलाई छाडेर उहाँसँग मद्दत मागिरहेका छन्, उहाँसित त्यसता कुराहरु मागिरहेका छन् जसको शक्ति अल्लाह बाहेक अरु कसैमा छैन जस्तो कि मानवको अवश्यता पुरा गर्ने, दुःख र पिडा हरने इत्यादि यो सबै मार्ग बिचलीत र पथभ्रष्ट पार्ने कुरा हुन ।

र तिनीहरु बाहेक धेरै मानिसहरु यस्ता पनि छन् जुन उहाँको सन्देश हुने कुरामा विश्वास गर्दैनन् अथवा उहाँको अनुशरण गर्दैनन् बरु उहाँको जायज हकमा पनि कमी गरिरहेका छन्, तसर्थ उहाँको कुरा भन्दा अधिक दर्जा अन्य दोस्रो व्यक्तिको कुरालाई दिइरहेका छन्, उहाँको विधि र शैलीसँग सम्बन्ध बिच्छेद र बेमुखी गरिरहेका छन्, र उहाँको सुन्नतलाई छाडेर बिरोधी कुराहरु प्रति विश्वास राखिरहेका छन् ।

तसर्थ एउटा मुस्लिम व्यक्ति माथी यो अनिवार्य हुन्छ कि त्यो रसूल सल्ललल्लाहु अलैहि वसल्लमको ओहदा र दर्जामा घटथप नगरि राम्रोसँग आस्था र विश्वास राखोस्

र राम्रोसँग उहाँको अनुसरण र आज्ञापालन गरोस् किन भने उहाँले जुन उपदेश र सन्देश दिनु भएको छ, त्यो सबै अल्लाहको तरफ बाट हुन ।

ईमान र त्यसको स्तम्भहरु

ईमान : यो गवाही कर्तव्य र आस्थाको नाम हो,

गवाहीको अर्थ यो हो कि कलिमए तौहीद लाइलाह इल्लल्लाह लाई जिभ्रोले भन्नु अनि अल्लाहको स्मरण र महीमाको बखान गर्नु र क्षमायाचना गर्नु आदि ।

कर्मको अर्थ हो कि उपासनाको हरेक प्रकार जुन अल्लाह तआलाले बताउनु भएको छ, जस्तै नमाज, जकात (धर्मदान) रोजा (व्रत) हज इत्यादि त्यसलाई आफ्नो शरीरले गर्नु यस्तै त्यो

सबै नराम्रा आस्था र कर्महरु लाई छाडिदिनु जुनकुराहरु बाट अल्लाहले मनाही गर्नु भएको छ ।

आस्थाको अर्थ यो हो कि हृदयमा विश्वास राख्नु कि अल्लाह बाहेक अरु कोही पनि सत्य पूज्य छैन र मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम अल्लाहको सन्देश हुनु हुन्छ, ।

ईमानको स्तम्भहरु : कुरआन र हदीस द्वारा यो कुरा प्रमाणित हुन्छ कि ईमानका छ वटा भागहरु छन्, र त्यो हुन अल्लाह प्रति ईमान, मलाएका (देवदुत) प्रति ईमान, ईश्वरीय ग्रन्थहरु प्रति ईमान, सन्देशहरु प्रति ईमान, प्रलोक प्रति ईमान, र राम्रो र नराम्रो भाग्य प्रति ईमान, जस्तो कि अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿أَمَّا الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نَرُقُّ

بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ البقرة: २८०

अर्थात : रसूलले त्यो कुरामा ईमान ल्याउनु भयो जुन उनीमाथि अल्लाहको तर्फबाट अवतरित भयो र मोमिनहरुले पनि ईमान ल्याए, यिनीहरु सबै अल्लाह र उसको दुत (फरिश्ता) उसका किताब, र उसका सन्देशहरु माथि ईमान ल्याउनु भयो, हामी उसको सन्देशहरु मध्ये कसैको बीच भेदभावको व्यवहार गर्दैनौं, र उनीहरुले भने कि हामीले सुन्यौं र आज्ञापालन गर्यौं हे हाम्रो पालनकर्ता, हामीले क्षमाको लागि प्रार्थना गर्दछौं, र तपाईं छेउ नै फर्केर जानु छ ।

सही मुस्लिममा हदीस छ ऊमर बिन खत्ताबको वृत्तांत हो कि जिब्रिल عليه السلام ले मुहम्मद ﷺ संग ईमानको बारेमा सोध्नु भयो त मुहम्मद ﷺ ले भन्नु भयो

﴿أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ﴾

«ईमानको परिभाषा यो हो कि तिमी अल्लाह, देवदुत, ईश्वरीय ग्रन्थ, सन्देश, प्रलोक, र राम्रो वा नराम्रो भाग्य प्रति ईमान र विश्वास राख» (मुस्लिम-८)

तसर्थ यो ६ वटा कुराहरु इस्लामी सही आस्थाको मूल आधार हुन जसको बयान पवित्र ग्रन्थ कुरआनमा भएको छ र मुहम्मद ﷺ ले पनि त्यही लिएर आउनु भएको छ, र त्यसैलाई **ईमानको स्तम्भ** भनिन्छ ।

पहिलो : अल्लाह प्रति ईमान

अर्थात् अल्लाहलाई उलूहियत, रुबूवियत, र अस्मा वस्सिफातमा एकलो मान्ने

र अल्लाह प्रति ईमान मध्ये यो विश्वास राख्ने कि वास्तवमा अरु सबै बाहेक अल्लाह नै पूज्य छन्, किन भने अल्लाह नै मानिसहरुको सृष्टिकर्ता हुन, उनीहरु माथि कृपा गर्नेवाला, जीवीका प्रदान गर्नेवाला, र बाहिर र भित्रको भेदलाई जानने वाला पनि अल्लाह नै हुन, र उहाँले नै आज्ञाकारीहरुलाई पुरस्कार प्रदान गर्ने र आज्ञा उलंघन गर्नेवालाहरुलाई सजाय दिने क्षमता राख्छन ।

मुख्य कुरा के हो भने सबै प्रकारको पूजा र उपासना अल्लाहको र याचना, आशा, डर, त्रास, प्रेम, र महान्ताको कदर गर्ने समेत उहाँलाई एकलो मान्ने, उहाँको साथमा अरु कसैलाई सहभागी र साभेदार न बनाउने किन भने यो सबै भन्दा ठूलो पाप र घोर अपराध हो ।

देश्रो : मलाएका (देवदुत) प्रति ईमान

यस अन्तर्गत मलाएका प्रति संक्षिप्तमा पनि र तपसिलमा पनि ईमान राख्नु पर्छ, संक्षिप्तमा हामीले यो ईमान राख्दछौं कि अल्लाहका मलाएका अर्थात देवदुतहरु छन्, उनीहरुलाई अल्लाहले मात्र आफ्नो आज्ञा पालनको लागि सृष्टि गर्नु भएको छ, र उनीहरु धेरै प्रकारका छन्, कसैलाई अर्श अर्थात अल्लाहको सिंगहासन उठाउने जिम्मेवारी दिइएको छ, त कसैलाई नरक र स्वर्गको सुरक्षा कर्मी बनाइएको छ, र कसैलाई मानिसहरुको कर्म दर्ता गर्ने जिम्मेवारी दिइएको छ ।

र तपसिल यो हो कि अल्लाहले वा रसूल ﷺ ले उनीहरु मध्ये जसको नामको खुलासा गर्नु भएको छ, उनीहरु प्रति ईमान राख्ने जस्तो कि जिब्रईल عليه السلام, मिकईल عليه السلام, नरकको सुरक्षा कर्मी मालिक عليه السلام, र सूर फुँकनको लागि नियुक्त भएको देवदुत ईस्राफील عليه السلام ।

देश्रो : किताब (ग्रन्थहरु) प्रति ईमान

अनिवार्य रूपले संक्षिप्तमा यो ईमान राख्नु पर्छ कि अल्लाहले मानिसहरु माथि आफ्नो हक बयान गर्नको लागि र त्यसको प्रचार प्रसारको लागि आफ्नो पैगम्बर र सन्देशहरु माथि ग्रन्थ अवतरित गर्नु भएको छ, र तपसिलमा ग्रन्थहरु मध्ये अल्लाहले जसको नाम बताउनु भएको छ, त्यस माथि ईमान राख्ने जस्तो कि तौरात, जबूर, इन्जिल, र कुरआन, र त्यस मध्ये सबभन्दा अन्तिम र महान ग्रन्थ कुरआन हो, त्यो कुरआन जुन पहिलेका सबै किताबहरुको संरक्षक र प्रमाणित गर्नेवाला छ, अनि यो कुरआन प्रलयको दिन सम्म सुरक्षित रहने छ, त्यसैले हरेक मनुष्य माथि यो अनिवार्य हुन्छ कि यसै मार्फत हरेक कर्म गरौंस ।

चौथो : रसूल (सन्देष्टाहरू) प्रति ईमान

सन्देष्टाहरू माथि पनि सीक्षितमा र तपसिलमा ईमान राख्नु पर्छ, हामीले यो ईमान राख्दछौं कि अल्लाहले रसूलहरूलाई शुभसूचक र सावधानकर्ता, र सत्यको प्रचार प्रसारको लागी पठाउनु भएको छ, अल्लाहले भन्नु भयो :

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ النحل: ३६
हामीले हरेक समुदायमा पैगम्बर पठाउँछौं कि मानिसहरू अल्लाहकै पूजा गरुन् र उहाँ बाहेक अन्य समस्त पूज्यहरूलाई त्यागुन ।

तसर्थ जसले सन्देष्टाहरूको कुरा स्वीकार गर्छ त्यसलाई खुशी र शान्ति प्राप्त भयो र जसले उनीहरूको विपक्षमा भएर विरोध गर्छ त्यसलाई असफलता र पछतावा प्राप्त भयो ।

हामीले यो ईमान राख्दछौं कि समस्त सन्देष्टाहरूको मिशन चाहिँ एउटै थियो, मात्र एउटै अल्लाहको पूजा र इस्लामको प्रचार प्रसार नै उनीहरूको मिशन र मूल उद्देश्य थियो, कुनै अन्तर छ भने मात्र धार्मिक नियम कानूनहरूमा छ, हामीले यो पनि ईमान राख्दछौं कि अल्लाहले आफ्नो सन्देष्टाहरू मध्ये कसैलाई कसैमाथि प्रधानता प्रदान गरेका छैन, र सबभन्दा महान र अन्तिम सन्देष्टा मुहम्मद ﷺ हुनुहुन्छ, अल्लाह तआलाले भन्नु भयो :

﴿وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ﴾ الإسراء: ५५

हामीले केही सन्देष्टाहरूलाई केही माथि प्रधानता प्रदान गरेका छौं र यस्तो पनि भन्नु भएको छ :

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ﴾ الأحزاب: ४०

मुहम्मद ﷺ तिम्रो पुरुषहरू मध्ये कसैको पिता होइनन् वरु उनी अल्लाहको सन्देष्टा र नबीहरूका समापक हुन् ।

अल्लाह तआलाले उनीहरु मध्ये जसको नाम खोलेका छन् वा रसूल ﷺ द्वारा जसको नाम प्रमाणित भएको छ, उनीहरु माथि हामीले तपसिली ईमान राख्दछौं जस्तो कि नूह عليه السلام, हूद عليه السلام, सालेह عليه السلام, र ईब्राहीम عليه السلام, इत्यादि, उनी सबै माथि र हाम्रो नबी मुहम्मद ﷺ माथि अल्लाहको कृपा र शान्ति होस ।

पाँचौँ : प्रलोक प्रति ईमान

यस अन्तर्गत त्यो हरेक कुरा यसमा समावेश हुन्छ, जसको खबर अल्लाहले र रसूल ﷺ ले दिनु भएको छ, जस्तो कि कबरको परिक्षा र त्यसमा हुने यातना र अनुग्रह, प्रलोकको दिनको कष्ट र कठिनाई, पुल सेरात, लेखा जोखा, र हिसाब किताब, प्रतिफल, कर्मको बही बितरण गर्ने, र सबैको बीच त्यो खोलिने जस्तो कार्यहरु, कोही आफ्नो बही दाया हातमा लिएको हुन्छ, त कोही आफ्नो बही देब्रे हातमा पिठ पछाडिबाट लिएको हुन्छ, र यस अन्तर्गत स्वर्गमा रहेको अनुकम्पा र उपहार र नरकमा रहेको यातना र सजाय, प्रति ईमान पनि आउँछ,

र मोमिनहरु आफ्नो पालनकर्ता लाई साक्षात दर्शन गर्न पाउने छन् र अल्लाहले मोमिनहरुलाई सन्बोधित गर्ने जस्ता कुराहरु माथि पनि ईमान राख्नु पर्छ, र यस बाहेक त्यो सबै कुरा माथि ईमान राख्नु पर्छ जुन कुरआनमा उल्लेख छ, वा रसूल ﷺ को सही हदीस द्वारा प्रमाणित भएको छ, त्यो सबै कुराहरु माथि अल्लाह र रसूलले बताएको तरिका अनुसार ईमान राख्नु र त्यसको गवाही दिनु जरुरी हुन्छ ।

छैटौँ : किस्मत र भाग्य प्रति ईमान

यस अन्तर्गत चार कुराहरु प्रति ईमान राख्नु पर्छ ।

प्रथम - अल्लाहलाई त्यो सबै कुराको ज्ञान छ, जुन भइसकेको छ, वा भइरहेको छ, वा हुनेवाला छ, र मानिसहरुको हरेक पलको खबर, र उनीहरुको धन सम्पत्ति, र मृत्युको समय समेत हरेक कार्यको खबर उहाँले राख्नु भएको छ, कुनै कुरा अल्लाहसित लुकेको छैन, जस्तो कि अल्लाहले भन्नु भएको छ :

﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ التوبة: ११०

निःसन्देह अल्लाहलाई सबै कुराको ज्ञान छ ।

दोश्रो - भाग्य र किस्मतको हरेक कुरालाई अल्लाहले लेखेर राख्नु भएको छ, जस्तो कि अल्लाहले भन्नु भएको छ :

﴿وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾ يس: १२

हरेक कुरालाई हामीले एक स्पष्ट कितावमा लेखिसकेका छौं ।

तेश्रो - यो ईमान राख्नु कि अल्लाहले जुन कुराको इच्छा गर्नु हुन्छ, त्यो लागु हुन्छ, र जुन कुराको इच्छा गर्नु हुदैन त्यो लागु हुदैन अर्थात संसारमा हरेक कुरा मात्र अल्लाहको इच्छाले हुन्छ, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ آل عمران: ६०

यसै प्रकार अल्लाहले जे चाहनु हुन्छ, त्यो गर्नु हुन्छ ।

चौथो - भाग्यको घटनाहरुलाई अल्लाहले घटने भन्दा पहिले नै सृष्टि गरिसकेका छन्, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾ الصافات: ९६

तपाईंहरु लाई र तपाईंहरुले गरिरहेको हरेक कुरालाई अल्लाहले सृष्टि गरि दिनु भएको छ ।

शिरक र त्यसको प्रकारहरू

सृष्टि र शासन, उपासनाको अधिकार, र काम वा गुणमा अल्लाहको साथमा अरु कसैलाई साभेदार बनाउनु लाई शिरक भनिन्छ, अर्थात मुर्ति पूजा सूर्यको पूजा त्यसै गरि कुनै सन्देष्टा वा कुनै महान पुरुष वा कुनै कबर वाला संग दुआ र प्राथना गर्नु वा अल्लाह बाहेक अरु कसै संग मद्दत माग्नु वा अर्काको लागी नमाज पढनु वा ब्रत बस्नु वा अर्कै को नामले जिवह गर्नु यि सबै शिरक हुन यसै गरि यदि कुनै व्यक्तिले सुर्य चन्द्रमा वा कबर वा कुनै मूर्ति अगाडी ढोग गर्यो भने त्यो पनि मुशिरक हुन्छ, अनि इस्लाम बाट खारिज भई हाल्छ ।

त्यसै गरि यदि कुनै मनुष्यले यो आस्था राख्दछ, कि अल्लाहको काम र गुणहरूमा अल्लाको साथमा उहाँको अरुकोही पनि साभेदार छ, भने त्यो पनि शिरक हुन्छ ।

शिरक दुइ प्रकारका छन् - ठूलो शिरक, र सानो शिरक ।

पहिलो- ठूलो शिरक, अर्थात कुनै किसिमको उपासना अल्लाह बाहेक अरु कसैको लागि गर्ने, यस प्रकारको शिरक गर्नेवाला व्यक्तिले यदि मृत्यु भन्दा पहिले तौबा अर्थात पश्चाताप गरेन भने त्यो सधैंको लागि नरकमा जान्छ, र उसको सबै कर्महरू विनास र बर्बाद भइहाल्छन, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ :

﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

यदि तिनीहरूले अल्लाह सँग अरु कसैको साभेदारी ठहराउँछन भने तिनीहरूको सबै कर्महरू बर्बाद भइहाल्छन ।

ठूला शिरकलाई अल्लाहले तौबा नसूह अर्थात सच्चा र शुद्ध मनले क्षमा नमाँगे सम्म माफ गर्दैनन्, अल्लाह तआलाले भन्नु भयो:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ

فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا﴾ النساء ४८

अल्लाह आफ्नो साभेदार बनाउनेलाई क्षमा गर्ने छैन, र उस बाहेक अरु जसलाई चाहन्छन् माफ गरिदिन्छन्, र जसले ऊ सँग अरु कसैको साभेदारी ठहराउँछ, भने त्यसले ठूलो अपराध गरि रहेको छ ।

ठूलो शिर्कको अनेकौ प्रकारहरु मध्ये, अल्लाह बाहेक अरुसित प्रार्थना गर्ने, मन्त मान्ने, र बलि दिने इत्यादि कुराहरु छन्, वा अल्लाहको तुलनामा अरुलाई कायम गर्ने, र तिनीहरु संग त्यसतै माया र प्रेम गर्ने जस्तो अल्लाह संग माया गर्नुको हक र अधिकार छ अल्लाहले भन्नु भएको छ :

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ﴾ البقرة: १६०

केही मानिसहरु यस्तो पनि छन् जुन अल्लाहको तुलनामा अरुलाई कायम गरेर तिनीहरु संग अल्लाह जस्तै माया गर्दछन् ।

दोश्रो - सानो शिर्क, कुरआन र हदीसमा जुन कुराहरुलाई शिर्क भनिएको छ तर त्यो ठूलो शिर्कको सीमा नाँगेको छैन भने त्यसलाई सानो शिर्क भनिन्छ, र यस प्रकारको शिर्कले मान्छेलाई इस्लामबाट खारिज गर्दैन तर तौहीदमा चाहिँ कमी भइहाल्छ, जस्तो कि रियाकारी अर्थात देखावटि काम, वा यस्तो कार्यहरु जुन ठूलो शिर्क सम्म पुर्‍याउन सक्छ तर पुगेको छैन, जस्तो कि कबरको नजिक भएर अल्लाहको लागि नमाज पढ्ने, र अल्लाह बाहेक अरु कसैको कसम खाने, यस विश्वासको साथ कि फायदा र घाटा दिने क्षमता अल्लाह बाहेक अरु कसैमा छैन, वा यस्तो भन्ने कि «जे अल्लाहले चाहन्छन् र फलानो व्यक्तिले

चाहन्छ» र यस्तै अन्य कुराहरु । किन भने नबी ﷺ ले भन्नु भएकोछ,

﴿أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمُ الشِّرْكَ الْأَصْغَرَ﴾

तिमीहरुको निम्ति मलाई जुन कुराको सबभन्दा अधिक डर लागेको छ त्यो सानो शिर्क हो, उहाँको साथीहरुले सानो शिर्क बारे सोध्नु भयो त उहाँले भन्नु भयो «रिया» अर्थात देखावटि काम, (यस हदीसलाई अहमदले बयना गर्नु भएको छ यस्तै नबी ﷺ ले भन्नु भएको छ :

﴿مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ أَشْرَكَ﴾

जुन सुकै व्यक्तिले अल्लाह बाहेक अरु कसैको कसम खान्छ भने त्यो अल्लाह सँग शिर्क गरिरहेको छ। (अबू दाऊद २८२९)

यस प्रकारको शिर्क अन्तर्गत यो पनि आउँछ कि विभिन्न प्रकारको रोग र दुखःबाट मुक्त हुनको लागि वा सुरक्षित हुनको लागि ताबीज लगाउने, वा धागा र बल्ला लटकाउने, तर यदि कसैको यो विश्वास छ कि ती कुराहरु मात्र कारण होइनन् वरु त्यो आफै लाभदायक अथवा हानीकारक हुन भने त्यो ठूलो शिर्कमा सामिल भइहाल्छ ।

त्यसै गरि यदि कोहि परोहित र ज्योतिष कहाँ जान्छ अनि तिनिहरु सँग भाग्यको बारेमा सोध्नु, गर्दछ भगे त्यो पनि शिर्कको ढोकालाई खोलि रहेको छ किनभने त्यसको मनमा यो हुन्छ कि अल्लाह बाहेक अरु कोहिलाई पनि अदृश्यको कुराहरुको ज्ञान छ अनि यो ठूलो भ्रुठ र निन्दाको कुरा हो अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ ।

﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُعْثُونَ﴾ النمل : ६०

अर्थात्, तपाईं भनि दिनुस कि जो कोहि आकाशहरु र धरतिमा छन अल्लाह वाहेक अरुकोहि अन्तरयामी छैन उनीहरु त यो पनि जान्दैनन कि कहिले उठाइने छन ।

त्यसैले हरेक मुस्लिम माथि यो अनिवार्य हुन्छ कि त्यो मात्र एक अल्लाहको पूजापाठ र उपासना गरौस उँहाको साथमा अरु कसै लाई सहभागी र साभेदार न बनाओस किनभने यदि कसैले शिर्क गर्दछ भने त्यसको कुनै पनि सत्कर्म स्वीकार हुने वाला छै, वरु त्यसको सबै कर्महरु व्यर्थ र बर्बाद भइहाल्छन ।

مَجْمَلُ اعْتِقَادِ الْفِرْقَةِ النَّاجِيَةِ

मुक्ति पाउने समुहको आस्था संक्षिप्तमा

मुक्ति पाउने समुह अहले सुन्नत बलजमाअतको आस्था यो हो कि सच्चा मोमिन यस कुराको गवाही दिन्छ कि अल्लाह नै पालनकर्ता र पुज्य हुन, हरेक किसिमको गुण मात्र उहाँकै लागि हो, यही कारण छ कि एउटा मोमिन शुद्ध तरिकाले मात्र अल्लाहकै पुजा गर्दछ, र यस कुराको ज्ञान राख्दछ कि वही सृष्टिकर्ता, अस्तित्व दाता, चित्रकार, जीवीका प्रदान गर्नेवाला, वर्दान दिनेवाला, मनाही गर्नेवाला, र हरेक कुराको प्रबन्ध गर्नेवाला छ, वास्तवमा उही पुज्य हो, उही प्रथम हो उहाँ भन्दा पहिला कोही छैन, उही अन्तिम हो उहाँ भन्दा पछि कोही छैन, उही व्यक्त हो उहाँ भन्दा माथि कोही छैन, र उही अव्यक्त हो उहाँ भन्दा तल कोही छैन ।

हरेक दृष्टिले उही सबभन्दा ठुलो र उच्च स्थानमा छ, शारिरिक दृष्टिले, दर्जाको दृष्टिले, र सत्ताको दृष्टिले ।

अल्लाह तआला अर्श (सिंहासन) माथि विराजमान हुनुहुन्छ, र त्यो पनि यस प्रकारले विराजमान छ जस्तोकि उहाँको महान्ताले उचित र सोहाउँदो छ, हरेक ऐतवारले माथि भएता पनि उहाँको

ज्ञान चाहिं व्यक्त अव्यक्त, तल माथि, संसारको हरेक कुरालाई घेरि राखेको छ, ऊ आफ्नो ज्ञानले मानिसहरुको साथ हुनुहुन्छ, उनीहरुको हरेक अवस्थाको जानकारी राख्नु हुन्छ, उनीहरुको नजिकै हुनुहुन्छ र प्रार्थना सुनिरहेको हुन्छ ।

ऊ सबै मानिसहरु भन्दा बढि सम्पन्न, र धनि हुनुहुन्छ, सबैलाई जीवनमा र जीवनका लागि अवश्यक कुराहरुमा सधै उहाँको अवश्यता छ, एक क्षणको लागि पनि कसैलाई उहाँको अवश्यता छैन भन्ने होइन, र ऊ अत्यन्त कृपालु र दयालु हुनुहुन्छ, मानिसहरुले भोगिरहेको प्राकृतिक, र धार्मिक सुविधा र उपहारहरु सबै अल्लाहले नै दिएको हो, उही उपहार दिनेवाला, र दुख: मेटनेवाला छ ।

ऊ आफ्नो कृपाले प्रत्येक रातिको अन्तिम तेहाइमा सबभन्दा नजिकको आकाशमा अवतरित हुनुहुन्छ र भन्नुहुन्छ «कोही छ माँगनेवाला जसलाई म प्रदान गरौं, कोही छ क्षमा चाहनेवाला जसलाई म माफ गरिदिउँ» यहाँ सम्म कि फजरको समय भइहाल्छ, र ऊ आफ्नो महान्ता र शान अनुसार उचित तरिकाले उत्रिन्छन् ।

ऊ बुद्धिमता सम्पन्न छ, धर्म र सृष्टिमा उहाँकै बुद्धि र कौशल काम गरिरहेको छ, उहाँले कुनै पनि चिज व्यर्थमा बनाएका छैनन्, नत्र धर्मको कुनै नियम नै बेकार छ, बरु सबै नियमहरु लाभदायक छन् ।

र मानिसहरुको सुरक्षाको लागि बनाइएको छ । ऊ तौबा अर्थात पश्चाताप स्वीकार गर्नेवाला, क्षमा प्रदान गर्नेवाला, र माफ गर्नेवाला छ, आफ्नो सेवकहरुको तौबा स्वीकार गर्छ, र उनीहरुको पापलाई मेटने गर्छ, जुन सुकै व्यक्तिले तौबा गर्नु हुन्छ, क्षमा चाहनु हुन्छ, र ऊ सँग रोजु गर्नु हुन्छ भने उसको ठुलठुलो पापहरु पनि

माफ गरिदिनु हुन्छ । ऊ गुणग्राहक छ, थोरै भएपनि पुण्यको कार्यलाई धन्यवाद भन्नुहुन्छ, र बदलामा धेरै उपहार दिनुहुन्छ, र कृतज्ञाहरु माथि धेरै कृपा गर्नु हुन्छ । सच्चा मोमिन ऊ हुन् जुन अल्लाहको त्यो सबै गुण स्वीकार गर्छन जुन अल्लाहले आफै खुदको बारेमा वा रसूलﷺ ले उहाँको बारेमा बयान गर्नु भएकोछ, जस्तो कि परिपूर्ण जीवन, सुन्ने र देखने शक्ति, सर्वश्रेष्ठ शक्ति, महान्ता, आत्मगौरव, सम्मान, प्रतिष्ठा, सुन्दरता, र समस्त प्रशंसा ।

सच्चा मोमिन कुरआन र हदीसको यस कुरा माथि ईमान राखनु हुन्छ कि स्वर्गमा मोमिनहरु आफ्नो आँखाले साक्षात अल्लाहको दर्शन गर्न पाउनेछन, अल्लाहको दर्शन र उहाँको प्रसन्नता प्राप्त गर्नमा पाइएको सफलता नै सबभन्दा ठुलो र चोखो उपहार हो । जसको मृत्यु ईमान र तौहीद माथि हुँदैन भने त्यो सदा सदाको लागि नर्कमा जान्छ, तर ठुलठुला पाप गरेको मोमिनहरु मध्ये कुनै व्यक्तिले यदि बिना तौबाकै मर्नु भयो र क्षमा अथवा सिफारिस पाउने जस्तो कुनै कार्य पनि गरेको छैन भने यदि उनीहरु नर्कमा जानु हुन्छ भने संघैको लागि त्यहाँ बसनु हुँदैन, र जसको हृदयमा रायोको दाना बराबर पनि ईमान हुन्छ भने त्यो संघैको लागि नर्कमा बस्दैन बरु एक न एक दिन् त्यहाँबाट अवश्य बाहिर आउँछ ।

र यो पनि मान्नु हुन्छ कि ईमान भनेको हृदयमा भएको आस्था, र त्यसको कुरा, र त्यसको कर्तव्य समेत अँग द्वारा गरिएको कार्य र मुखले भनेको कुराहरुको नाम हो,

तसर्थ जसले ईमानको पुरापुरा हक अदा गर्नु हुन्छ भने त्यही सच्चा मोमिन हुन्छ, र त्यही पुरस्कारको हकदार हुन्छ, र सजायबाट मुक्ति पाउँछ, र जसले यसमा जे जति कमी गर्नु हुन्छ भने त्यति नै त्यसको ईमान पनि कम हुन्छ, यसै कारण

हामीले के भन्छौं भने सुकर्म र पुण्यले ईमानमा बढोत्रि हुन्छ, र पाप र दुष्कर्मले ईमानमा कमी हुन्छ ।

एउटा मोमिनले यस कुराको गवाही दिनुपर्दछ, कि मुहम्मद ﷺ अल्लाहको सेवक र रसूल अर्थात सन्देश हुनुहुन्छ, अल्लाहले उहाँलाई मार्गदर्शन र सत्य धर्मका साथ पठाउनु भएको छ, ताकि अरु धर्महरु माथि विजयी प्राप्त गरोस, मोमिनहरु माथि उहाँको हक स्वयं आफ्नो प्राण भन्दा अधिक छ, मुहम्मद ﷺ समस्त नबीहरुको लागि समापक हुनु हुन्छ अर्थात अन्तिम नबी हुनुहुन्छ, मानव र दानवको लागि शुभसूचक, र सचेतक हुनुहुन्छ, उनीहरुलाई अल्लाह तिर बोलाउनको लागि प्रकाशमान, र ज्योति हुनुहुन्छ, अल्लाहले उहाँलाई धर्म र जगतको सुधारको लागि पठाउनु भएकोछ, ताकि मानिसहरु एक अल्लाहको पुजा गरुन, जसको साभेदार कोही पनि छैन, र यसका लागि अल्लाहले प्रदान गरेको जीवीका द्वारा सहायता प्राप्त गरोस ।

मोमिनलाई यस कुराको ज्ञान हुनु पर्दछ, कि मुहम्मद ﷺ सबभन्दा महान ज्ञानी, सच्चा, शुभ सूचक, र सही गलत बयान गर्नेवाला हुन, र यसै कारण एउटा मोमिनले उहाँको इज्जत र सम्मान गर्नु पर्दछ, माया गर्नु पर्दछ, उहाँको मायालाई सबै मानिसहरुको माया भन्दा उच्च स्थान दिनुपर्दछ, धर्मको असूल (महत्व पुर्ण कुराहरु) र फोरुअ (नियम कानुनहरु) मा उहाँको अनुशरण गर्नु पर्दछ, उहाँको कुरा र उहाँको तरिकालाई अन्य सबैको कुरा र तरिका भन्दा माथि राख्नु पर्दछ ।

र यो ईमान राख्नु पर्दछ, कि अल्लाहले उहाँलाई यस्ता यस्ता खुबी, गुण, र विशेषताहरु प्रदान गरेको छ, जस्तो अरु कसैलाई प्रदान गरेको छैन, तसर्थ उहाँको स्थान सबै मानिसहरु भन्दा उच्च छ, र उहाँको दर्जा सबभन्दा महान र ठुलो छ, हरेक

गुणमा उहाँ अरु सबै भन्दा परिपूर्ण हुनुहुन्छ, पुण्यको यस्तो कुनै काम छैन जसको खबर उहाँले आफ्नो समुहलाई नदिएको र पापको पनि कुनै यस्तो काम छैन जसबाट उहाँले आफ्नो समुहलाई सचेत नगरेको हुन ।

त्यस्तै एउटा मोमिनले अल्लाहको तर्फबाट अन्तरित भएको हरेक किताब प्रति ईमान राख्नु पर्दछ, अल्लाहले पठाएको हरेक रसूल प्रति ईमान राख्नु हुन्छ, उनीहरु मध्ये जसको बारेमा जानकारि छ वा जसको बारेमा जानकारि छैन सबै प्रति ईमान राख्नु हुन्छ, रसूलहरुको बीच कुनै प्रकारको भेदभाव गर्नु हुँदैन, र यो मान्नु हुन्छ कि हरेक रसूलको निमन्त्रण चाहिँ एउटै हो, र त्यो मात्र एक अल्लाहको पुजा र उपासना गर्नु हो जसको कोही साभेदार छैन ।

भाग्यको हरेक कुरा प्रति ईमान राख्नु हुन्छ, र यो ईमान राख्नु हुन्छ कि अल्लाहले मानिसहरुको राम्रो, नराम्रो हरेक कार्यको जानकारि राखेको छ, कलमले लेखिसकेको छ, र उहाँको इच्छा लागु भइसकेको छ, ती हरेक कुरामा उहाँको बुद्धि काम गरिरहेको छ, अल्लाहले मानिसहरुलाई शक्ति र इच्छा प्रदान गरेको छ जसले गर्दा उनीहरु आफ्नो इच्छा अनुसार केही भन्ने र गर्ने अवसर पाउनु हुन्छन, कुनै कार्यमा अल्लाहले बाध्यता गरेको छैन, बरु हरेक कार्यलाई उनीहरुको इच्छा प्रति छोडिदिएको छ, आफ्नो न्याय र बुद्धि द्वारा मोमिनहरुको मनमा ईमानलाई प्रिय र सुन्दर बनाएको छ र नास्तिकवाद, ठुलठुला पाप, र अन्य हरेक पापलाई अप्रिय बनाइदिएको छ ।

असूलको कुराहरु मध्ये यो पनि छ कि एउटा मोमिनले शुभेक्षाको कार्य गर्नु पर्छ, अल्लाहको लागि, ग्रन्थको लागि, रसूलको लागि, र मुस्लिमहरु मध्ये हाकिम, र जनता सबैको लागि, इस्लामी नियम अनुसार सुकर्मको हुकुम दिनु पर्छ, र दुशकर्मबाट रोक्नु पर्छ, आमा

बुवा सँग उच्च व्यवहार गनु पर्छ, सम्बन्धि, नातादार, घरछिमेकी, सबै हकदार, र सबै मानिसहरु सँग राम्रो व्यवहार गनु पर्छ, महान सोभाव र चरित्रको निमन्त्रण पेश गनु पर्छ, र नराम्रो चरित्र र भ्रष्ट आचरणबाट मनाही गर्नु पर्छ ।

यस कुरामा विश्वास राख्नु पर्छ, कि सबभन्दा महान मोमिन त्यो हो जसको कर्म र चरित्र सबभन्दा उत्तम होस, जुन सबभन्दा सच्चा होस, पुण्य र भलो कार्यमा सबभन्दा अगाडि होस, र दुष्कर्ममा सबभन्दा अधिक टाँढा होस ।

एउटा मोमिनलाई यस कुराको ज्ञान हुनुपर्दछ, कि कयामत सम्म अल्लाहको लागि जिहाद जारी रहनेछ, र जेहाद इस्लामको शान हो, ज्ञान र प्रमाणको जिहाद, र हातहतियारको जिहाद, हरेक मुस्लिम माथि आफ्नो क्षमता अनुसार धर्मको रक्षा गर्नु अनिवार्य छ, र जिहाद चाहिं हाकिमको क्षेत्रछायामा हुनु पर्छ, हाकिम भलो मान्छे होस वा पापी होस, यदि जिहादको शर्तहरु उपलवध छ, र त्यसको कारण पाइएको छ भने ।

र त्यस्तै असुलको कुराहरु मध्ये यो पनि छ, कि मुस्लिमहरुको बीच एकताको प्रयास गर्ने, त्यसलाई ध्यानमा राख्ने, र त्यसका लागि उनीहरुलाई प्रेरित गर्ने, उनीहरुको मुटुलाई जोड्ने, र शत्रुता, छलकपट, विभाजित हुनुबाट रोक्ने र सचेत गर्ने, र यसको लागि हरेक प्रकारको उपायलाई प्रयोगमा ल्याउने, त्यस्तै मानिसहरुको ज्यान, धन सम्पत्ति, इज्जत, र अरु सबै हक अधिकार प्रति अपराधको रोकथाम गर्ने, र मुस्लिम अथवा नास्तिक हरेक सँग हरेक मामिलामा इन्साफ र न्यायको आदेश दिने ।

मोमिनले यो ईमान राख्नु पर्दछ, कि मुहम्मद ﷺ को समुदाय अरु सबै समुदायहरु भन्दा महान र सम्मानित हुनुहुन्छ, र उनीहरु मध्ये रसूल ﷺ को साथीहरु अति महान हुनुहुन्छ, खास गरि

खोलफा-ए-राशेदीन, स्वर्गको प्रमाण पाएका दस व्यक्तिहरु, बद्रको योद्ध, र बैअते रिजवानमा उपस्थित भएको व्यक्तिहरु, र मोहाजिर र अन्सार मध्ये प्राथमिकता प्राप्त गरेको व्यक्तिहरु । तसर्थ एउटा मोमिनले चाहिं रसूल ﷺ को साथीहरु सँग माया गर्नु पर्दछ, र यसलाई आफ्नो धर्म सम्झनु हुन्छ, उनीहरुको खुबीको प्रचार गर्नु हुन्छ, र उनीहरुको बारेमा भनेको नराम्रो कुराहरु प्रति चुपलाग्नु हुन्छ ।

त्यस्तै धर्मज्ञानी, सत्य बाटो देखाउने, न्याय गर्ने हाकिम,रअरुसबै धार्मिक व्यक्तिहरुलाई सम्मान गर्ने आफ्नो धर्म सम्झनु हुन्छ, र अल्लाह सँग प्राथना गर्नु हुन्छ कि अल्लाह उनीहरुलाई हरेक प्रकारको सन्देह, शिर्क, नेफाक, र नराम्रो चरित्रबाट बचाइ राखोस, र मृत्यु सम्म नबी ﷺ को धर्म माथि सवल राखोस ।

यही त्यो ठुलो नियम र असुलहरु छन् जसमाथि मुक्ति पाउने समुहको ईमान छ, र यसै तिर सबैलाई बोलाउनु हुन्छ ।

